

Výroční zpráva Učené společnosti České republiky

Učená společnost České republiky (dále Společnost) sdružuje významné vědce všech vědních oborů. Začátkem roku byly přijaty a registrovány nové stanovy Společnosti, které m. j. upravují formy členství na řádné, zahraniční a emeritní.

Společnost byla v roce 2015 a do 24. května 2016 řízena osmičlennou Radou ve složení: prof. RNDr. Jiří Bičák, DrSc. (předseda), RNDr. Zdeněk Havlas, DrSc. (1. místopředseda), prof. ThDr. Petr Pokorný, DrSc. (2. místopředseda), RNDr. Zdeněk Jiráček, CSc. (vědecký tajemník), prof. RNDr. Jaroslav Smítal, DrSc. (předseda sekce věd matematicko-fyzikálních), prof. RNDr. Karel Procházka, DrSc. (předseda sekce věd chemických), prof. MUDr. Helena Tlaskalová, DrSc. (předsedkyně sekce věd biologicko-medicínských), prof. PhDr. Jaroslav Pánek, DrSc. (předseda sekce věd společenských a humanitních).

Ke konci roku měla Společnost 98 členů řádných, 45 členů čestných a 11 členů emeritních. Společnost vyvíjela přednáškovou činnost o aktuálních otázkách vědy, vzdělávání atd., zahrnující odborné přednášky a medailony na plenárních zasedáních, dále veřejné přednášky na aktuální témata (listopad: prof. PhDr. František Čermák, DrSc.: Současná čeština očima korpusové lingvistiky, březen: prof. RNDr. Helena Tlaskalová-Hogenová, DrSc.: Střevní mikrobiom ve zdraví a nemoci), přednášky na XXI. valném shromáždění a diskusních setkáních. Uspořádala 8 pracovních zasedání, zorganizovala třídní exkurzi členů Učené společnosti do oblasti Brd. Společnost dále nechala zaznamenat formou interview vyprávěnou historii vědy ve vzpomínkách svých vybraných členů. Zdrojem informací o aktivitách Společnosti a o jejích členech jsou webové stránky (<http://www.learned.cz>). Jsou zde (kromě jiného) též publikovány přednášky, případně jejich prezentace. Společnost vydala publikaci „Velmocenské ambice v dějinách“, jejímiž autory jsou J. Pánek, J. Pešek a P. Vorel. V květnu uspořádala Společnost v pražském Karolinu XXI. valné shromáždění, na němž zazněly přednášky předních představitelů britské Royal Society a na závěr s nimi proběhla diskuse o roli Učených společností. Na základě těchto přednášek vznikla publikace „O hvězdách, oceánech a lidstvu“. Byly slavnostně předány prestižní ceny a medaile Společnosti. O ceny pečuje po finanční stránce Nadační fond pro podporu vědy při Učené společnosti ČR, vedený prof. RNDr. Jiřím Krajíčkem, DrSc. Ke konci roku uzavřela Společnost tři smlouvy - s Akademií věd ČR, s Kanceláří AV ČR a se Střediskem společných činností AV ČR, v. v. i.

V roce 2016 v únoru byla Učená společnost spolupořadatelem „Brněnských dnů Ernsta Macha“ (přednášející J. Bičák a J. Drahoš), uspořádala dvě přednášky pro veřejnost, a to koncem ledna při příležitosti 6th Central-European Relativity Seminar prof. Joachima Wambsgansse „Gravitational Lensing: Giant Luminous Arcs, Einstein Rings and Exoplanets“; a 12. února „Objev gravitačních vln“, kterou pronesli J. Bičák, J. Langer, T. Ledvinka a D. Heyrovský. Také proběhla moderovaná diskuse „Uprchlíci a my – česká očekávání a německá zkušenost“ za účasti českých a německých řečníků z akademického prostředí i účasti velvyslance SRN.

Ke dnešnímu dni (24.5.2016) má Učená společnost 96 členů řádných, 13 členů emeritních a 45 členů zahraničních.

Prof. RNDr. Jiří Bičák, DrSc.
předseda Učené společnosti České republiky